

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.20/2024/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2024. április 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntette miatt vádlott (született: leánykori név1) ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. november 10. napján kihirdetett 511.B.100/2023/20. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott által 2022. június 19. napjától 2022. június 22. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatal Bűnjelcsoportnál B.j.ügyszám. számú összesített bűnjeljegyzéken 1-4., 6-8., 11-13., valamint 18-19. számú bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a vádlott tényleges tartózkodási helye 2118 Dány-Szentkirály, Andrásy utca 56.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. november 10. napján kihirdetett 511.B.100/2023/20. számú ítéletével vádlott vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő emberölés bűntettében, ezért őt 5 év, fogház fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült 824.634.- forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész szigorúbb végrehajtási fokozat megállapítása végett fellebbezett, míg a vádlott és védője teljeskörű fellebbezést jelentett be, a védő a megállapított tényállást, a jogi minősítést és a büntetés kiszabását egyaránt támadta.

[3] Az ügyész a fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elbírált bűncselekmény tárgyi súlya kiemelkedő, a Btk. 35. § (2) bekezdése szerinti rendelkezés alkalmazásának lehetőségét ennek szem előtt tartásával szükséges vizsgálni. Hangsúlyozta, hogy a vádlott a cselekményt önhibából eredő ittas állapotban, veszélyes eszközt használva, kitartó szándékkal követte el, illetve depressziója alkoholizáló életmódjához köthető. Minderre figyelemmel álláspontja szerint az enyhébb végrehajtási fokozat megállapításának törvényi feltételei nem állnak fenn.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.922/2023/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta azzal, hogy álláspontja szerint a másodfokú eljárásban a súlyosítási tilalom beállt. A védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás során az eljárási szabályok betartásával járt el, a szükséges bizonyítást lefolytatta. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy az ítéletben megállapított tényállás részben, a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt okból megalapozatlan, mert a tényállás kis részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalmával, a B.1015/2022. számú boncolási jegyzőkönyv és igazságügyi orvosszakértői véleménnyel. Álláspontja szerint a tényállás azonban a szakvéleménynek megfelelő helyesbítését követően felülbírálatra alkalmassá válik, amely alapján okszerű a vádlott bűnösségére levont következtetés, így felmentésére vagy a vele szemben indult eljárás megszüntetésére nincs lehetőség. A cselekmény büntetőjogi minősítésével a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség egyetértett, álláspontja szerint a védelem által megállapítani kért, erős felindulásból elkövetett emberölés büntette szerinti minősítés megállapításának nem lehet helye. A büntetés kiszabása körében kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan tárta fel a bünteteskiszabási körülményeket, és azokat megfelelően értékelve állapította meg a szabadságvesztés tartamát. Erre figyelemmel rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabására nem látott törvényes lehetőséget. A törvényben előírtnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozat tekintetében osztotta az elsőfokú ügyészségi fellebbezés indoklásában írtakat. Összességében tehát az ügydöntő határozatban a Btk. 35. § (2) bekezdésében írtak alkalmazását nem látta indokoltnak. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség észelve az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításának hiányosságát, valamint a bűnjelekre vonatkozó rendelkezések pontatlanságát, azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, állapítsa meg, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a megjelölt bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzze, rendelkezzen az őrizetben töltött idő beszámításáról, a vádlott személyét azonosító adatokat pontosítsa, egyebekben az ítéletet helybenhagyására tett indítványt.

[5] A védő is előterjesztette fellebbezése írásbeli indoklását a Fővárosi Ítéltáblánál, melyben kifejtette, hogy álláspontja szerint a vádlott által elkövetett bűncselekmény helyes jogi minősítése az erős felindulásban elkövetett emberölés büntette, így terhére ezen deliktum megállapításának van helye. Álláspontjának alátámasztásaként a fiziológiai indulat fennálltára utalt, amit a sértett kifogásolható magatartása, mint külső ok

váltott ki. Bár az ölési cselekmény nem állt arányban a sértett viselkedésével, – a védői érvelés szerint – a hosszú éveken át tartó megaláztatás és gyötrelmek okozása alkalmas lehetett arra, hogy egy kisebb cselekmény is kirobbantsa az ölési cselekményt. A védő kifejtette, hogy az eljárás alapjául szolgáló cselekmény kirobbanásához a sértett hosszú évek óta tartó alkoholizmusa, az abból eredő agresszív magatartása és a vádlottat megalázó, semmibe vevő bánásmódja vezetett. Álláspontja szerint ezt erősíti meg a szakértői vélemény is, miszerint a vádlott helyzetét tartósan nagyon kihasználtnak, megalázottnak, kilátástalannak élte meg. A védő kiemelte, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény nem az ittas állapotának, hanem a sértetti közrehatásnak tudható be. Nem értett egyet azzal, hogy az ítélet indokolása azt tartalmazza, hogy a vádlottban már akkor megjelent az ölési szándék, amikor a mentőszolgálattal beszélt. Az ítéletben foglaltakkal ellentétben a védő álláspontja szerint az ölési cselekmény rögtönös volt. Kiemelte, hogy a vádlott lánya a vallomásában elmondta, hogy édesanyja körülbelül tíz éve mondta már, hogy vagy öngyilkos lesz vagy megöli J sértettet. A tanú úgy fogalmazott, hogy ez az édesanyjának úgynevezett „szavajárása” volt. Ezt azonban a bíróság nem fogadta el. A védői álláspont szerint, aki tíz éven keresztül arról beszél, hogy meg fogja ölni a párját, azonban sem arra irányuló kísérlete, sem fizikai bántalmazásra utaló magatartása nem volt, annak a kijelentéséből az ölési szándékra nem lehet egyértelműen következtetni.

[6] A büntetés enyhítésével kapcsolatban a védő hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletben a büntetés kiszabása körében a rendelkezésre álló adatokat, tényeket és enyhítő körülményeket nem súlyuknak megfelelően értékelte, így a kiszabott büntetés eltúlzott és nem kellő mértékben igazodott a vádlott vonatkozásában fennálló enyhítő körülményekhez. Kiemelte, hogy a vádlott büntetlen előéletű, korábban nem került összetűzésbe a hatósággal, valamint jelenleg sem folyik ellene más büntetőeljárás, ami idős korára tekintettel különösen kiemelandó. Álláspontja szerint a fent kifejtett összes körülményt figyelembe véve a letöltendő szabadságvesztés eltúlzott és az aránytalan terhet jelentene a vádlott részére, márcsak az idős korára és igazoltan fennálló betegségeire tekintettel is.

[7] Mindezek alapján a védő azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Be. 604.§ (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék 511.B.100/2023/20. számú ítéletét változtassa meg és védencével szemben az erős felindulásban elkövetett emberölés büntetettét állapítsa meg és emiatt felfüggesztett szabadságvesztést szabjon ki vele szemben.

[8] A védő a másodfokú nyilvános ülésen megtartott perbeszédében bejelentett fellebbezésének irányát és annak indokolását változatlanul fenntartotta. Kiegészítette azzal, hogy a vádlott az eset óta törvénytisztelő, lelkileg is kiegyensúlyozott életet él, ugyanakkor hozzátartozói elmondása szerint mentális állapota rosszabbodott, bár erről orvosi iratot csatolni nem tudott. Továbbra is erős felindulásban elkövetett emberölés büntetettében kérte kimondani a vádlott bűnösségét, és ennek megfelelően indítványozta vele szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását.

[9] A vádlott az utolsó szó jogán összefoglalta az előzményeket. Részletesen beszélt arról, hogy milyen volt a sértett élete, munkája, majd elemezte, hogy mi vezetett odáig, hogy ő maga is bekapcsolódjon a sértett alkoholizáló életmódjába. Felhívta a figyelmet arra, hogy amikor szembesült ezzel a ténnyel, akkor nem vett alkoholt a sértett részére, de volt élettársa kijátszotta őt, és mégis hozzájutott a mindennapi vodkájához. Utalt arra, hogy konfliktusforrás volt közöttük az is, hogy a sértett magukhoz költöztette az édesanyját, majd pedig vita tárgya lett közöttük a lakás felújítása. A cselekményt közvetlenül megelőző időszokról elmondta, hogy a sértett egyre romló fizikai állapota felfekvéseket okozott, ő egymaga látta el az élettársát, akinek mindig segített, pedig rendszeresen bántalmazta őt, jórészt szóban, illetve elmondása szerint a gerinccsigolya törését a volt élettársa okozta. Utalt arra, hogy nagyon elfáradt, kimerült, a tehetetlensége miatt elpattant nála egy húr, és a cselekményt követően meg is nyugodott.

[10] Az ügyész, a vádlott és védő által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét.

[11] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A vádirat bíróságra érkezését követően a törvényes határidőben előkészítő ülést tűzött ki, majd arra figyelemmel, hogy a vádlott elismerte a bűnösségét, de nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, nyomban tárgyalásra tért át. Mind a vádlottal, mind a tárgyaláson kihallgatott tanúkkal szemben törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott és az ügy egyéb bizonyítékait is az előírt formában tette a bizonyítás anyagává. Eljárási szabálysértésre egyik érdekelt sem hivatkozott.

[12] Az elsőfokú bíróság a történeti tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállás maradéktalan tisztázására törekedett, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a fellelhető bizonyítékokat számba vette. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson a volt élettársa sérelmére elkövetett ölési cselekményt ténybelileg elismerte: nem vitatta, hogy délelőtt vodkát vásárolt és 21 óra körül a sértett alkoholt követelt tőle. Ekkor észlelte, hogy az aznap általa vásárolt alkoholmennyiség nagy része már elfogyott. Ezért magához vette a filéző kést, bement a nappaliba és a földön hason fekvő sértettet több alkalommal megszúrta. Nem vitatta, hogy ő maga is alkoholos befolyásoltság alatt állt.

[13] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott bűnösséget tagadó védekezésével szemben a vádlott ténybeli beismerése, a tárgyaláson kihallgatott SzGy tanú és dr.BVházi orvos házi orvos tanúk vallomásai, az ismertetett igazságügyi orvosszakértői, vegyész szakértői, valamint elmeorvos szakértői és pszichológus szakértői vélemény, továbbá

a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, különösen a mentőszolgálat részére történő bejelentés hanganyaga, illetve a boncolási jegyzőkönyv alapján állapította meg.

[14] A törvényszék ítélete [13]-[24] bekezdéseiben ismertette és értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért a vádlott ténybeli beismerő vallomására, és az ebben foglaltakat alátámasztó vallomásokra, okirati bizonyítékokra alapította a történeti tényállást. Minderre figyelemmel a törvényszék ítélete [4]-[12] bekezdéseiben marasztaló történeti tényállást állapított meg.

[15] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azonban a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalmával, így a B.1015/2022. számú boncolási jegyzőkönyv és igazságügyi orvosszakértői véleménnyel. A másodfokú bíróság ezért a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítélet [7] bekezdésének gondolatjelben írt részét – egyetértve az ügyészi indítvánnyal – azzal pontosítja, hogy: „ – két ízben legalább közepes, egy esetben közepes, míg további két esetben kis erővel – öt ízben megszúrta a földön fekvő sértettet a hátán”. A további, [10] bekezdést érintő helyesbítést másodfokú bíróság szükségtelennek tartotta.

[16] A fenti helyesbítéssel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta.

[17] Az eltérő jogi minősítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem megalapozott.

[18] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekményének jogi minősítése is. A vádlott azzal a magatartásával, hogy ittas állapotban egy 20,5 centiméter pengehosszúságú filéző késsel öt alkalommal közepes, illetve kis erővel a földön fekvő sértettet hátba szúrt, megvalósította a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő emberölés büntette törvényi tényállási elemeit.

[19] Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék, amikor a vádlott bűnösségét a 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatban foglaltakra figyelemmel vizsgálta. Így – a külvilágban megnyilvánult és így a megismerhető objektív és szubjektív tények elemzésével – helyesen rögzítette ítélete [28]-[35] bekezdéseiben, hogy a támadáshoz használt eszköz (egy 20,5 centiméter pengehosszúságú filéző kés), a támadott testtájék (a hát, illetve mellkas, közöttük életfontosságú szervek), a kialakult sérülés (bal mellkasfélbe hatoló, bal tüdőverőér sérülés, mellúri vérgyülem miatt fellépő vérvesztéses sokk) és a sérülést létrehozó erő nagysága és száma (két legalább közepes-, egy közepes- és két esetben kis erejű szúrás), és a felsoroltak, továbbá a vádlottnak a cselekményt megelőzően és azt követően tett kijelentései,

illetve a cselekmény motívuma (alkoholizmusból és egészségi okokból fakadó veszekedések) alapján törvényes következtetést vont le a vádlott ölésre irányuló egyenes szándékára.

[20] A Btk. 161. §-ába ütköző erős felindulásban elkövetett emberölést az követi el, aki más, méltányolható okból származó erős felindulásban megöl. A közepes-súlyos fokban ittas vádlott az ölési cselekményre abbéli felháborodásában szánta el magát, hogy az ugyancsak igen részeg sértett a vádlott által aznap vásárolt szeszesital nagyrésztét már megitta. E felindulás méltányolható okból származónak semmiképpen nem tekinthető. Természetesen nem vitatja a másodfokú bíróság, hogy a vádlott nehéz körülmények között, bántalmazó kapcsolatban élt, de ez sem tekinthető méltányolható körülménynek. Az ittas állapotban való elkövetés a III. Büntető Elvi Döntés szerint kizárja az alanyi oldal vizsgálatát, a vádlott tudattartalmára – ahogy azt a törvényszék tette – a cselekmény külső képéből, a tárgyi oldal ismérveiből kellett következtetni. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság azt is, hogy a vádlott saját maga mondta el, hogy azért a filéző kést választotta, hogy a sértettnek ne fájjon; illetve a cselekményt követően a szomszédhoz azzal a felkiáltással ment át, hogy jöjjön, ha vért akar látni. Helyesen következtetett tehát az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott ölési cselekménye nem egy hirtelen, megfontolatlan, elhomályosult tudatállapotra utal. Minderre tekintettel a vádlottnak és védőjének eltérő jogi minősítés – erős felindulásban elkövetett emberölés – megállapítását célzó fellebbezése eredményre nem vezethetett.

[21] A vádlottnak és védőjének a büntetés enyhítésére, illetve az ügyészségnek a szigorúbb végrehajtási fokozat megállapítására irányuló fellebbezése ugyancsak nem alapos.

[22] A törvényszék ítélete [43]-[45] bekezdéseiben helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket.

[23] A vádlott által megvalósított élet elleni bűncselekményt a törvény öttől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A Btk. 80. § (2) bekezdésére figyelemmel a büntetés kiszabásánál irányadó középérték 10 év. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a törvényszék helytállóan, a Btk. 79. §-ában, illetve a Btk. 80. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően értékelve állapította meg a szabadságvesztés tartamát a törvényi minimummal egyező mértékben. E büntetés igen méltányos. Az elsőfokú bíróság a vádlott javára értékelte büntetlen előéletét és életkorát, valamint egészségi állapotát, amit igen nagy nyomatékka vett figyelembe, a sértettnek a cselekményt megelőzően évekig a vádlott irányába tanúsított, elsősorban verbálisan, esetenként fizikailag bántalmazó magatartását, ezért a büntetés további enyhítésére, rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabására, illetve a végrehajtás felfüggesztésére nincs törvényes alap. Az erre irányuló vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[24] Ugyanakkor a másodfokú bíróság egyetértett a törvényben előírtnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozat megállapításával is, különös figyelemmel a vádlott életkorára,

egészségügyi problémáira és arra is, hogy felhagyott alkoholizáló életmódjával. Az ügyészi fellebbezés ezért nem vezethetett eredményre.

[25] A vádlott őrizetét a nyomozó hatóság 2022. június 19. napján elrendelte, majd a 2022. június 22. napján tartott ülésen a bíróság a vádlott bűnügyi felügyeletének elrendelésére irányuló ügyészi indítványt elutasította. Az elsőfokú bíróság a beszámításról elmulasztott rendelkezni, ezért a másodfokú bíróság ezt az előzetes fogvatartásban töltött időt a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította.

[26] Egyetértve a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakkal, mely szerint az elsőfokú ítélet a bűnjelek lefoglalásának megszüntetése tekintetében helyesbítésre szorul. A másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét megváltoztatta és a törvényszék Gazdasági Hivatala Bűnjel Csoportjánál Bj.ügyszám. számú összesített bűnjeljegyzéken 1-4., 6-8., 11-13., valamint 18-19. számú bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte. E bűnjelek nem kerültek lefoglalásra, csupán rögzítésre, ezért lefoglalásuk megszüntetésére sem kerülhet sor. A megsemmisítésüket a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 50. § (1a) bekezdése alapján lehet elrendelni. A bűnjel fogalmába a rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján beletartoznak a le nem foglalt dolgok is, azonban a Be. 320. § (2) bekezdése szerinti rendelkezés csak a lefoglalt dolgokra vonatkozhat.

[27] A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései – a feltételes szabadságra bocsátásból kizárásra és a bűnügyi költség viselésére vonatkozóan – törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta azzal, hogy pontosította a vádlott tényleges tartózkodási helyét.

[28] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2024. április 5.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László s.k.

bíró

Dr. Szabó Éva s.k.

előadó bíró

A Fővárosi Törvényszék 511.B.100/2023/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.20/2024/5. számú ítéletében írt változtatással 2024. április 5. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2024. április 5.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke